

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην Εκτίμηση
Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Καθηγητής Α. Κούγκολος

Δρ Στ. Τσιτσιφλή

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας,
Πολεοδομίας και Περιφερειακής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ)

- Ορισμός του Munn -1979 (Μπεθάνη, 2010).
  - «Είναι η ανάγκη να προσδιοριστούν και να προβλεφθούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία και ποιότητα ζωής από προτάσεις νόμων, πολιτικές, προγράμματα, έργα και επιχειρησιακές διαδικασίες και να ερμηνευτεί και να δημοσιοποιηθεί η πληροφορία για τις επιπτώσεις αυτές».
- Ορισμός της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη - 1991 (Μπεθάνη, 2010):
  - «πρόκειται για μια εκτίμηση της επίπτωσης μιας δραστηριότητας στο περιβάλλον».

Χρησιμότητα της ΕΠΕ (Μπεθάνη, 2010)

- Υποβοήθηση στη λήψη αποφάσεων: συστηματική εξέταση των συνεπειών για το περιβάλλον και εναλλακτικές λύσεις.
- Υποβοήθηση στην διατύπωση της πρότασης:
  - Παράλληλη εξέταση διάφορων εναλλακτικών λύσεων.
  - Υπόδειξη βελτιωτικών λύσεων.
  - Έγκαιρος εντοπισμός συγκρούσεων συμφερόντων.
  - Ανάπτυξη καλύτερων σχέσεων με την διοίκηση.
  - Βελτίωση δημόσιας εικόνας.
  - Αποφυγή κόστους αποζημιώσεων.
  - Αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Εργαλείο για την αειφόρο ανάπτυξη.

Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)

- Η συστηματική μελέτη με αυστηρά καθορισμένη δομή και περιεχόμενο ως προς την περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας, τον εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, την περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, την εξέταση των εναλλακτικών λύσεων με στόχο την αποτελεσματικότερη λειτουργία (του έργου ή της δραστηριότητας) με τις ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Γιατί ΜΠΕ? (Μπεθάνη, 2010)

- Προστασία περιβάλλοντος.
- Τήρηση νομοθεσίας.
- Χωροθέτηση έργων – κατασκευή έργων.
- Αδειοδότηση επιχειρήσεων.
- Τήρηση όρων κατά τη λειτουργία της επιχείρησης / έργου.
- Παρακολούθηση της τήρησης των όρων από την πολιτεία.
- Μηχανισμοί ελέγχου.

Εξέλιξη του Θεσμού των ΜΠΕ (α)

- Νόμος για την Εθνική Περιβαλλοντική Πολιτική (ΝΕΡΑ), ΗΠΑ 1970.
- Ακολούθησε η υιοθέτηση της Ε.Π.Ε. σε πάνω από 75 χώρες.
- Υποχρεωτικός στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) το 1985 με την Οδηγία 85/337/ΕΟΚ.
- Η πρώτη αναφορά στην προστασία του περιβάλλοντος γίνεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος και ειδικότερα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

Εξέλιξη του Θεσμού των ΜΠΕ (β)

- Ο βασικός νόμος που ορίζει τη διαδικασία ΕΠΕ στην Ελλάδα είναι ο Ν. 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος (ΦΕΚ 160/Α/86).

Για την εφαρμογή του εκδόθηκαν:

- η ΚΥΑ 69269/5387/90 (ΦΕΚ 678/Β/90) κατάταξη έργων και περιεχόμενα ΜΠΕ .
- η ΚΥΑ 75308/5512/90 (ΦΕΚ 691/Β/90) για τον καθορισμό τρόπου ενημέρωσης των πολιτών .

ΝΟΜΟΣ 4014/2011

- Δημοσιεύθηκε στις 21/9/2011.
- Στόχο έχει να τροποποιήσει και να επιταχύνει σημαντικά την περιβαλλοντική αδειοδοτική διαδικασία που εκτιμάται ότι σήμερα διαρκεί από 3-5 χρόνια για τα μεγάλα έργα.
- Η ΥΑ 1958 εκδόθηκε στις 13/1/2012.

4014/2011 – Σύσταση νέων Συμβουλίων, Διευθύνσεων & Μητρώων (α)

- Στο ΥΠΕΚΑ, το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) με αντικείμενο την γνωμοδότηση σε ορισμένες περιπτώσεις και κατόπιν αιτήματος του Υπουργού ή του Γ.Γ. για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων.
- Στο ΥΠΕΚΑ, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ) υπαγόμενη στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος.
- Στο ΥΠΕΚΑ, Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Στο ΥΠΕΚΑ, Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) πληροφοριών που αφορούν στη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, τροποποίησης και παρακολούθησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ – κάθε έργο κατηγορίας Α ή Β αποκτά περιβαλλοντική ταυτότητα (ΠΕΤ).

4014/2011 – Σύσταση νέων Συμβουλίων, Διευθύνσεων & Μητρώων (β)

- Στο ΥΠΕΚΑ, Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών – η ιδιότητα αυτή χορηγείται με άδεια από τον Γ.Γ. του ΥΠΕΚΑ.
- Στο ΥΠΕΚΑ, Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών που παρακολουθεί το έργο των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ΕΥΕΠ.

4014/2011 - Κατηγορίες

Ομάδα 1: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών.

Ομάδα 2: Υδραυλικά Έργα.

Ομάδα 3: Λιμενικά Έργα.

Ομάδα 4: Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών.

Ομάδα 5: Εξορυκτικές δραστηριότητες.

Ομάδα 6: Τουριστικές εγκαταστάσεις και έργα αστικής ανάπτυξης, κτιριακού τομέα, αθλητισμού και αναψυχής.

4014/2011 – Κατηγορίες (συνέχεια)

Ομάδα 7: Πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Ομάδα 8: Υδατοκαλλιέργειες.

Ομάδα 9: Βιομηχανικές και συναφείς εγκαταστάσεις.

Ομάδα 10: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ομάδα 11: Μεταφορά ενέργειας, καυσίμων και χημικών ουσιών.

Ομάδα 12: Ειδικά έργα και δραστηριότητες.

Περιβαλλοντική Αδειοδότηση

Έργα
Κατηγορίας Α

Έργα
Κατηγορίας Β

Έργα
Κατηγορίας Α1

Έργα
Κατηγορίας Α2

Μελέτη: ΜΠΕ
Αδειοδότηση:
ΥΠΕΚΑ

Μελέτη: ΜΠΕ
Αδειοδότηση:
Αποκεντρωμένη
Διοίκηση

Μελέτη: Πρότυπες
Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις
(ΠΠΔ)
Αδειοδότηση: υπηρεσία που
χορηγεί άδεια λειτουργίας ή
Διεύθυνση Περιβάλλοντος
Περιφέρειας

Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις

Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις		
Ομάδα (υ.α. 1958/2012)	Είδος έργων/δραστηριοτήτων	ΦΕΚ
1	Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών	ΦΕΚ 2505/Β/7-10-2013
2	Υδραυλικά έργα	ΦΕΚ Β 3071-03.12.2013
3	Λιμενικά έργα	ΦΕΚ Β' 2425/27.9.2013
4	Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών	ΦΕΚ Β 3072-03.12.2013
5	Εξορυκτικές δραστηριότητες	ΦΕΚ Β' 2001/14.8.2013
6	Τουριστικές εγκαταστάσεις	ΦΕΚ Β' 3438/24.12.2013
6	Υγειονομικές μονάδες	ΦΕΚ Β' 3266/20.12.2013
6	Εμπορικά κέντρα, χώροι στάθμευσης, αθλητικές εγκαταστάσεις, εκπαίδευση	ΦΕΚ 2507/Β/7-10-2013
7	Κτηνο-πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις	ΦΕΚ Β' 2002/14.8.2013
8	Υδατοκαλλιέργειες	ΦΕΚ Β' 2405/26.9.2013
9	Βιομηχανικές δραστηριότητες	ΦΕΚ Β' 1275/11.4.2012
9	Μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	ΦΕΚ Β' 1987/14.8.2013
9	Συνεργεία αυτοκινήτων	ΦΕΚ Β' 2446/30.9.2013
10	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	ΦΕΚ Β' 104/24.1.2013
11	Κέντρα υψηλής τάσης και υποσταθμοί	ΦΕΚ Β' 1999/14.8.2013
11	Σταθμοί ανεφοδιασμού οχημάτων με καύσιμα	ΦΕΚ Β' 2036/22.8.2013
12	Σταθμοί βάσης κινητής τηλεφωνίας	ΦΕΚ Β' 1510/4.5.2013
12	Χερσαίες εγκαταστάσεις διαχείμανσης και μικροεπισκευής σκαφών	ΦΕΚ Β' 2407/27.9.2013
12	Χώροι συγκέντρωσης και διακίνησης παλαιών μετάλλων ή προσωρινής συγκέντρωσης οχημάτων τέλους κύκλου ζωής	ΦΕΚ Β 2932-20.11.2013
12	Χώροι αποθήκευσης και διακίνησης οικοδομικών υλικών που περιλαμβάνουν διακίνηση χύδην υλικών (άμμος, χαλίκι κ.ά.)	ΦΕΚ Β 2932-20.11.2013
12	Σωφρονιστικά καταστήματα και κέντρα κράτησης	ΦΕΚ Β' 2035/22.8.2013
12	Αλυκές	ΦΕΚ Β' 2405/26.9.2013

Πηγή: [Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής](#)

Βιβλιογραφία

- Μπεθάνη Σ. (2010), «Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων», Σημειώσεις μαθήματος.